

PRAVILNIK

O PREVENTIVNIM MERAMA ZA BEZBEDAN I ZDRAV RAD PRI KORIŠĆENJU OPREME ZA RAD

("Sl. glasnik RS", br. 23/2009)

I Osnovne odredbe

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se minimalni zahtevi koje je poslodavac dužan da ispuni u obezbeđivanju primene preventivnih mera pri korišćenju opreme za rad.

Član 2

Pojedini izrazi koji se koriste u ovom pravilniku imaju sledeće značenje:

- 1) oprema za rad je mašina, uređaj, postrojenje, instalacija, alat i sl. koja se koristi u procesu rada;
- 2) korišćenje opreme za rad jesu sve aktivnosti koje se odnose na opremu za rad kao što su pokretanje ili zaustavljanje, odnosno njena upotreba, transportovanje, popravljavanje, izmene kojima se ne menja namena, održavanje, servisiranje i specifično čišćenje;
- 3) upotreba opreme za rad jeste njeno podešavanje, programiranje ili reprogramiranje, pokretanje, zaustavljanje i čišćenje;
- 4) područje opasnosti jeste područje unutar opreme za rad i/ili u njenoj okolini, u kojem za zaposlenog koji je izložen opasnostima ili štetnostima postoji rizik od nastanka povreda i oštećenja zdravlja;
- 5) zaposleni koji je izložen opasnostima ili štetnostima jeste svaki zaposleni koji se u potpunosti ili delimično nalazi u području opasnosti;
- 6) rukovalac jeste zaposleni koji u okviru poslova koje obavlja upotrebljava opremu za rad.

Član 3

Poslodavac koji pri korišćenju opreme za rad izmenama te opreme menja njenu namenu podleže obavezama koje su posebnim propisima utvrđene za proizvođače.

Član 4

Poslodavac koji obavlja poslove stavljanja u pogon opreme za rad (njeno sastavljanje, instaliranje i podešavanje) i isključivanja iz pogona opreme za rad, dužan je da obezbedi da su pri obavljanju tih poslova sprovedene mere za bezbedan i zdrav rad i da se pri tome u potpunosti poštuju instrukcije proizvođača.

II Obaveze poslodavca

Član 5

Poslodavac je dužan da obezbedi da opremu za rad može da koristi samo zaposleni koji je za to stručno osposobljen.

Član 6

Poslodavac je dužan da obezbedi primenu mera bezbednosti i zdravlja na radu pri korišćenju opreme za rad, a posebno:

- 1) da se oprema za rad koristi u skladu sa namenom;
- 2) da je oprema za rad odgovarajuća za obavljanje poslova ili da je na pravilan način prilagođena za tu svrhu;
- 3) da se oprema za rad koristi u skladu sa svim bezbednosno-tehničkim podacima navedenim u dokumentaciji proizvođača, odnosno isporučioća.

Poslodavac je dužan da pri izboru opreme za rad vodi računa o specifičnim radnim uslovima i postojećim opasnostima i štetnostima na radnim mestima i u radnoj okolini, kao i o opasnostima i štetnostima koje mogu nastati pri korišćenju te opreme za rad.

Poslodavac je dužan da obezbedi da se primenom mera bezbednosti i zdravlja na radu pri korišćenju opreme za rad rizik od nastanka povreda i oštećenja zdravlja zaposlene otkloni ili svede na najmanju moguću meru.

Član 7

Poslodavac je dužan da rukovaocima obezbedi uputstvo za upotrebu opreme za rad.

Član 8

Poslodavac je dužan da, u slučaju kada se pri korišćenju opreme za rad pojavljuju specifični rizici od nastanka povreda i oštećenja zdravlja zaposlenih, obezbedi:

- 1) da tu opremu za rad mogu da upotrebljavaju samo rukovaoci i
- 2) da popravljavanje, izmene kojima se ne menja namena, održavanje, servisiranje i specifično čišćenje te opreme obavljaju zaposleni koji su za to određeni.

Član 9

Poslodavac je dužan da obezbedi da se pri korišćenju opreme za rad u potpunosti poštuju ergonomske principi.

III Preventivni i periodični pregledi i ispitivanja opreme za rad

Član 10

Poslodavac je dužan da angažuje pravno lice sa licencom za vršenje preventivnih i periodičnih pregleda i ispitivanja opreme za rad.

Poslodavac koji je obezbedio korišćenje opreme za rad izvan lokacije svoga sedišta, dužan je da obezbedi da primerak stručnog nalaza o izvršenom preventivnom i periodičnom pregledu i ispitivanju opreme za rad bude dostupan na lokaciji na kojoj se oprema koristi.

IV Obaveštavanje zaposlenih

Član 11

Poslodavac je dužan da zaposlenima ili njihovim predstavnicima za bezbednost i zdravlje na radu obezbedi informacije koje se odnose na bezbednost i zdravlje na radu, a naročito o merama koje se preduzimaju u cilju ostvarivanja bezbednih i zdravih uslova za rad pri korišćenju opreme za rad.

Informacije moraju da sadrže minimum podataka koji se odnose na:

- 1) uslove upotrebe opreme za rad;
- 2) predvidive neuobičajene situacije i
- 3) zaključke koji su dobijeni na osnovu iskustava stečenih pri korišćenju opreme za rad.

Informacije moraju biti razumljive zaposlenima na koje se odnose.

V Osposobljavanje zaposlenih

Član 12

Poslodavac je dužan da u toku osposobljavanja za bezbedan i zdrav rad, zaposlene koji nisu rukovaoci, upozna sa svim vrstama rizika koji se za njih mogu pojaviti pri korišćenju opreme za rad na radnom mestu i u radnoj okolini.

Poslodavac je dužan da zaposlenima koji obavljaju poslove navedene u članu 8. tačka 2) ovog pravilnika obezbedi dodatno osposobljavanje za bezbedan i zdrav rad i da putem uputstva ili instrukcija u pismenoj formi upozna zaposlenog o obavljanju tih poslova na bezbedan način.

VI Saradnja poslodavca i zaposlenih

Član 13

Poslodavac i zaposleni, odnosno njihovi predstavnici za bezbednost i zdravlje na radu dužni su da sarađuju u vezi sa svim pitanjima koja se odnose na korišćenje opreme za rad.

VII Prelazne i završne odredbe

Član 14

Preventivne mere za bezbedan i zdrav rad pri korišćenju opreme za rad, odnosno mere i normativi zaštite na radu koji su propisani Pravilnikom o merama i normativima zaštite na radu na oruđima za rad ("Službeni list SFRJ", broj 18/91) primenjuju se, ukoliko nisu u suprotnosti sa odredbama ovog pravilnika.

Član 15

Poslodavci koji su, pre stupanja na snagu ovog pravilnika, započeli obavljanje delatnosti, odnosno obezbedili da su pri korišćenju opreme za rad primenjene mere i normativi zaštite na radu koji nisu u suprotnosti sa odredbama ovog pravilnika, dužni su da svoje poslovanje usklade sa odredbama ovog pravilnika u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.

Član 16

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".